

MONS KALLENTOFT

LOVCI OHNĚ

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

BRNO 2018

MONS KALLENTOFT LOVCI OHNĚ

MONS KALLENTOFT

LOVCI OHNĚ

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

ISBN 978-80-7577-406-4(FORMÁT PDF)

ISBN 978-80-7577-407-1 (FORMÁT EPUB)

ISBN 978-80-7577-408-8 (FORMÁT MOBIPOCKET)

Eldjägarna

Copyright © Mons Kallentoft, 2015

First published by Forum Bokförlag, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Translation © Eva Nováčková, 2018

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018

(elektronické vydání)

PROLOG

ANNAPURNA, NEPÁL, 1990

Když jeden z nich uklouzne, oba se zřítí tisíc metrů dolů.

Napřed budou padat volně, pak narážet do ledu a kamení — prastaré výstupky probíjí přilby a lebky —, skutálí se ze strmého svahu a nakonec zmizí v propastné trhlině. Tam skryti přečkají miliony let, dokud příslušníci neznámé civilizace nenajdou jejich těla a nebudou se ptát:

Jaký osud je to postihl?

Ti dva horolezci jsou svázáni nylonovým lanem.

Když spadne jeden, spadnou oba.

Háky, které zasekli do ledu, jsou z titanu, takže ty vydrží.

Svět ve výšce sedmi tisíc šesti set metrů je bílý. Nebeská klenba je zakřivená do nekonečného modrého oblouku tvořeného křídly andělů.

Ještě tři metry. Čtyři.

V sedmi tisících šesti stech metrech nad mořem je každý krok jako tisíc kroků.

Svaly nařikají, pohled je mlhavě vzdálený. Tělo chce dolů, i plíce, krev v cévách se vaří, ale musí vzhůru. Červená bunda, modré kalhoty, látka třepetající se ve větru, titanové háky, které se lesknou v záři slunce, jež k nim dosud nikdy nebylo blíž než nyní.

Šerpa pět metrů nad nimi je pobízí pohledem: Máme jen několik hodin, teď nelze váhat.

Kdo byl tady nahoře, ví, že svět nemá střechu, napadne jednoho z lezců. Že svoboda je možná. Že tělo dokáže přeměnit i tu malou dávku kyslíku, kterou dostane, ve vůli, v touhu silnější než sám dech.

Vše je tak rozlehlé.

Otevřené.

Ve srovnání s tím je i smrt malá.

Je vidět dál než k domkům, ulicím, stísněnému bytu v Berze,
k rukám na ramenou, které člověka tlačí dolů.

Aniž si to uvědomují, myslí na to oba — jsme teď tak daleko,
daleko od Linköpingu.

A nikdy se nevrátíme.

Ne jinak než jako vítězové.

To raději spadneme. Strhneme s sebou nebe, zřítíme se spolu
s celým světem.

Ale musíme vzhůru.

Nebudeme ti, kdo spí až do konce světa.

ČÁST 1.

DALEKÁ
LÁSKA

Má pocit, jako by mu u zad někdo držel hořák autogenu. Bolest je jako nejžhavější jádro plamene. Ne oranžové nebo červené, ale nemilosrdně modré, jako led doma na ledovcích.

Ale Yash Pandey se naučil bolest nevnímat, protože horko je zde trvale přítomné. Žár v zádech se spojuje s horkým vzduchem, ale on přesto dokáže zvedat a nosit traverzy, matice, cokoliv je potřeba, aby se na poušti vztyčil stadion jako znamení moci zemního plynu a peněz.

Nahá záda spočívají na mokřém prostěradle.

V místnosti, kterou Yash sdílí s dvěma sty dalších mužů, stéká pot z těla na podlahu a tam se odpařuje. Cítí kouř z hořícího plynu. Ve dne jsou vidět černé sloupy dýmu proti okrově zbarvenému horizontu. Říká se, že vřídla zapaluje Islámský stát.

Dělníci ležící na tvrdých pryčnách sem přišli z mnoha zemí. Z Nepálu, jako on sám, jiní z Filipín, Indonésie, Bangladéše, Pákistánu a Barmy. Nejčastěji se zdržují mezi svými krajany, spojení vzpomínkami na stejné barvy a zvuky. Spojení stejnou touhou.

Yash se převaluje na kavalci. Chtěl by se uspat pitím, zbavit se bolesti, ale alkohol tu není. Žádná *raksi*, která by pohladila hrdlo a žaludek. Vůbec žádný alkohol. Spánek odmítá přijít, přestože Yash je nekonečně unavený, i v noci je tu horko, ale alespoň je tma, na rozdíl od nelítostně jasného dne.

Nikoho tam nenechal. Doma ho nikdo nepostrádá a svým způsobem je to osvobozující. Na mě si nepřijdou.

Kolem dokola chrápou muži. Sténají. Mluví o těch, které milují. Šeptají. Někdo vytáhl mobilní telefon a prohlíží si obrázky.

Ve tmě vypadá měnící se světlo a barvy na obrazovce jako snová záře.

Záře zlého snu.

Jsem stavební maso, myslí si. Ten výraz zavedl jeden Pákistánec, jehož přítel spadl z lešení a roztránil se na betonovém bloku o padesát metrů níže. V horku ztratil vědomí. Dlouhý pád, síla nárazu na beton a kůže se mu obrátila naruby. Zbyla z něj hromádka masa.

Stavebního masa.

Odvezli ho na kolečku. Pákistánec o tom mluvil bez jakéhokoliv smutku či sentimentality, vnímal to pouze jako fakt.

Ale to se teď možná změní.

Napružení Filipínci říkají, že bychom se měli zorganizovat. Nejbojovnější je Alberto.

Alberto, můj filipínský přítel.

Chce, abychom požadovali zvýšení platů, abychom dostávali to, co nám slíbili, a aby peníze vypláceli včas. Abychom mohli pracovat deset hodin šest dní v týdnu, jak je to ve smlouvě, ne čtrnáct hodin šest nebo sedm dní v týdnu.

Budou požadovat svobodu. Alberto ví, jak spojit lidi. Můžou to dokázat. Ale Alberto se bojí. Dal mi e-mailovou adresu na jednu ze svých sester, kdyby se mu něco stalo.

Pro mě to bylo jednoduché, uvažuje Yash a pokouší se vytěsnit horko v zádech. Chtěl jsem dát dohromady kapitál k otevření malého obchodu se zbožím do domácnosti. Hodně prodávat, s malou marží. Tak jsem jel do Káthmándú, podepsal smlouvu u náboráře ve firmě několika Švédů, vzal si půjčku na letenku a poplatky za všechny „papíry“. Nastoupil na palubu letadla společnosti Emirates. Celá zadní část byla plná takových jako já, nikdo z nás předtím neletěl, pili jsme, dokud nás neodmítli obsloužit, a někteří z nás zvraceli do kapsy na noviny na zadní straně sedadel.

A pak jsme přistáli.

Svět se v horku pětačtyřiceti stupňů smrskne. Nohy se podlamují pod tíhou těla. Člověk si myslí, že každou chvíli umře, že už to nevydrží, ale vydrží, říká si Yash. Člověk to vydrží, protože musí

zaplatit dluh, protože ve snu vidí police se zbožím nebo protože se bojí stejně jako ostatní, že někdo ublíží jeho rodině tam doma. Člověk to vydrží, přestože dluh roste mnohem rychleji než peníze, které vydělá. Navzdory lžím, podvodům a otročině. Člověk to vydrží, myslí si Yash, protože nemá na výběr.

Ale teď přijde vzpoura.

Držím se trochu stranou. Tak je to nejlepší.

Jako gastarbeiter v Kataru jsem nevolník. Nemůžu změnit zaměstnavatele, jsem připoután k tomu, kdo je na vízu uveden jako sponzor. Nesmím opustit zemi bez jeho souhlasu. Psalo se o tom ve všech světových denících, ale ve skutečnosti se o to nikdo nezajímá.

Filipínci milují fotbal.

Mluví o tom, že v televizi uvidí zápasy, že Zlatan a Messi — jmenují se tak? — budou hrát na stadionu, který postavili oni.

Záda.

Nával bolesti.

Yash četl, že se hráči obávají zdejšího vedra. Přemítá, jak vydrží hrát devadesát minut v tomto horku. Jsou jako malá děvčata.

Možná měl přece jen jít s ostatními na sever, když se ho tehdy ptali, ale mráz je ještě horší než vedro.

V místnosti se rozsvítí světla.

Yash sevře víčka. Slyší křik, tagalsky, paňdžábsky, v dalších jazycích.

Posadí se na pryčně a vidí stovky dalších mužů opálených dohněda nebo s tmavou kůží, kteří udělali totéž co on. Ve všech pohledech se zračí otázka:

Co se to děje? O co tu jde?

Pět mužů oblečených v černém. S černými šátky přes ústa a s kalašnikovy v rukou.

Mezi unavenými, právě probuzenými gastarbeitery se ozývá mumlání. Jsou to ti, kteří potřebují všechen spánek, který jim náleží.

Kdo to je? Co nám chtějí?

Několik mužů se zvedne.

Sedněte si, zakřičí na ně ti muži. Sedte, ani se nehněte, křičí v různých jazycích. Nikdo nesmí nic natáčet.

„Až uslyšíte své jméno, postavíte se,“ křičí ten, který vypadá jako jejich šéf.

První vyvolaný je Pákistánec, s nímž se přátelí Alberto.

Pátý a poslední je sám Alberto.

„Pojďte sem.“

„Jen si oblékneme trička,“ zakřičí Alberto a Yash ho v duchu vidí, jak klečí na kolenou a svařuje dva železné nosníky.

„Ne.“

Pět osob prochází noclehárnou a Yash vidí, jak všichni ostatní hledí do země. Je to strach, nebo stud? Yash si tím není jistý, ale ví, že jeho přítel Alberto a ti ostatní jdou někam, kam by neměli.

Přišli sem islamisté? Ne, tady nejde o Alláha, jedná se jen o peníze.

Jsou to zlí napomáhači Číňanů?

Ti černě odění vyvádějí pět mužů z místnosti, jeden z nich udeří Alberta do zad kalašnikovem, Alberto se zapotácí, ale zase najde rovnováhu a všichni zmizí v černé noci.

Světlo zhaslo.

„MLČTE A SPĚTE!“

Tiše se za nimi zavřou dveře.

Yash si znovu opatrně lehne, cítí, jak bolest v zádech září tisíci barvami.

Říká si: Alberta už nikdy neuvidím. To vím. Nikoho z nich. Vyvezou je do pouště, možná jim dovolí, aby si vyhrabali vlastní hroby, možná je zastřelí jako psy nebo je nechají zmizet hluboko v nekonečném moři písku a už je nikdy nikdo nezachrání.

Nemůžu s tím udělat vůbec nic. Ale něco přece musím! Něco musím udělat.

1.

PONDĚLÍ 13. ZÁŘÍ

Malin Forsová cítí dotek Danielova těla. Stáhne ze sebe deku, nechce, aby jí bylo moc horko, i když si přeje ležet těsně vedle něho, dokud neusne.

Zadívá se do stropního okna. Obloha je dosud černá, temnota je jen tu a tam protržená zadýchaným světlem hvězd. Jako dítě zahlédla na nebi kometu, pamatuje si na její ohnivý ocas, a nyní přemítá, proč si na ni vzpomněla právě teď.

Daniel spí.

Dotkne se dlaní jizev na jeho prsou. Vynoří se jí vzpomínka na podzemní kryt v Tjällmo. Před necelým rokem ho tam věznil vrah. Mučil ho. Lékaři nejdříve pochybovali, že přežije. Ale on bojoval a ona sedávala u jeho lůžka, držela ho za ruku, slyšela ho blouznit v morfiovém omámení, říkat, že ji miluje, i když nevěděl, že sedí vedle něj, a ona mu šeptala v odpověď:

„Taky tě miluju.“

Po dvou měsících hospitalizace ho propustili a další dva měsíce nemusel jít do zaměstnání v redakci novin *Östgöta Correspondenten*.

Potom jednali rychle.

Malin zavolala správci domu, který měl volný čtyřpokojový byt s terasou v posledním patře, a získala ho, správce byl rád, že jeho nájemnicí je právě ona. Četl o ní v novinách a myslel si, že je dobře, když ve městě žije někdo, koho nedokáže zlomit zlo.

V kuchyni mají lesklý nerezový sporák, v koupelně bílé obkladačky, všude dřevěné parkety a terasu zalévanou sluncem z bezoblačné oblohy.

Ložnice se střešním oknem.

S hvězdami jako anděly.

Její neuhasitelná žízeň většinou jen zašeptá, občas se i rozkřičí, a to se pak s Danielem milují, nechá ho k sobě přijít pomalu, beze spěchu — tak jak to teď dělají —, spíše se milují, než souloží, a rozhodně o nic nepřicházejí, protože teď jsou spíše lidmi než zvířaty.

Tiše vedle něj dýchá, prsty mu přejede po jizvách vytvářejících na jeho prsou rudou pouštní krajinu.

Má ho ráda vedle sebe. Chce ho mít blízko. Po tom, co se stalo, nedokáže vydržet, když se jí neozývá. Chce vědět, kde je, co dělá. Ví, že je v bezpečí, ale to nepomáhá, musí mu zavolat, slyšet jeho hlas.

Malin se nemůže zabrat do spánku a je jí jasné proč. Cítí neklid, ne kvůli Danielovi, ale kvůli dceři. Tove je v Káthmándú a snaží se konat dobro. Když skončila s prací v Kongu, zůstala tři měsíce v Linköpingu. Pak znovu odjela. Bydlela tady v novém bytě, ale ani ten, ani město už nepokládá za svůj domov.

Malin by si přála, aby tu zůstala, aby studovala na univerzitě, aby tu dělala cokoli. Ale nic Tove neřekla, odvezla ji na letiště Arlanda, u bezpečnostní kontroly ji objala a popřála jí štěstí.

Znovu ji viděla odcházet, hleděla na její záda. Utěšovala se, že Káthmándú je lepší než Kongo a že na ni doma, v Linköpingu, u naleštěného sporáku čeká Daniel.

Tove byla v Káthmándú, když tam došlo k zemětřesení. Ale dětský domov, v němž pracovala, otřesy vydržel. Odmítla se vrátit domů, řekla jen: „Jsem tu zapotřebí ještě víc než kdy předtím. Musíš svou úzkost zvládnout, maminko.“

Země se otrásá, svět se někam řítí a já mám zvládat úzkost?
Jak?

Malin by nejraději vstala, šla do bílé kuchyně a připravila si šálek kávy v novém kávovaru. Ale už je moc pozdě a ona se musí vyspat. Dosud bylo září klidné, ale kdykoliv se může něco stát.

Lehne si na bok, na zádech cítí Danielovu paži.

Ne, takhle ne.

Otočí se k němu, foukne mu do ucha. Daniel se probudí a vypadá unaveně, ale přesto se usměje a pošeptá jí: „Jsem tady, Malin.“

Leží znovu na zádech a cítí jeho dech, hledí na nebe, na hvězdy, na ohnivý ohon.

Tove slyší oknem poplach v Káthmándú, v duchu vidí blikání neonových světel, vidí hromady sutin tam, kde býval dům.

V druhém patře dětského domova je jeden pokoj určen smrti, v klidu tam leží těžce nemocné děti.

Občas odtud někdo vyjde živý, ale to se za dobu, co tu Tove je, stalo jen asi dvakrát. Nejčastěji děti umírají na podvýživu a infekce, které se beznadějně zakously do jejich těl a nedovolily jim vyrůst. Umírají, i když se nechtějí vzdát, jako by smrt byla silnější než život už od samého počátku a život, který dostaly, byl jen pouhým krátkým žertem.

Pokud byli chudí před zemětřesením, teď je všechno mnohem zoufalejší.

Tove pohladí Tsingtsena po čele.

Jeho tříleté tělíčko pustoší infekce. Vir, který děti v západním světě zvládají. Právě mu vyměnila infuzi a on na ni hledí unavenýma hnědýma očima. Střet s takovým utrpením se téměř nedá vydržet, ale Tove pohled neodvrátí, protože je tady právě proto, aby přemohla jeho osamění a bolest.

Proto tu unavená a prochladlá sedí v místnosti s kamennými stěnami, v níž umírá malý chlapec.

Tsingtsen sem přišel dřív než ona.

Před rokem? Před dvěma? Neví.

Někdo ho nechal přede dveřmi dětského domova. Občas se stává, že ráno u dveří se najdou děti, tiché, omámené tradičním nápojem *rakis*.

Bezejmenné.

Jeptišky mu daly jméno Tsingtsen.

Tady se naučil říct slovo máma.

Hlasitě ho volal, když běžel přes malý dvorek dětského domova obehnaný zdí nebo když usínal. Říkal jí mami.

Ráda ho nosila přes dvůr do místnosti určené ke spaní, hrála si s ním — asi až příliš, protože vedoucí domova ji napomenula, že se mu nemá věnovat víc než ostatním. Něco takového nikdy neskončí dobře a jiné děti si toho všimnou.

Tsingtsen byl podvyživený a nemocný, už když Tove přišla do domova. Nakazil se infekcí a pak další. Nyní marně bojuje se třetí nemocí a ona s ním sedí v pokoji smrti.

„Teď tě potřebuje,“ řekla jí představená, jeptiška s bílým bezvýrazným obličejem.

Tove ho bere za lehoučkou ruku, rozhlíží se po pokoji, zaslechne troubit nějaké auto.

Ještě pořád dýchá. Takže je pořád naděje.

Přeje si tomu věřit.

Je tady sto padesát dětí. Rodiče většiny z nich žijí. Jejich matky a otcové pracují na Středním východě. Nebo v Singapuru. Nebo ve velkých indických městech. Otcové na stavbách, matky jako sluzky nebo prostitutky. Vydávají se na cestu, aby svým dětem opatřili lepší život, nechávají je u svých rodičů, kteří však péči o ně nezvládají a opouštějí je přede dveřmi domova.

Někdy je tu nechávají i samotní rodiče. Nedokážou je uživit. Nebo své děti opouštějí kvůli vlastním snům a já jim to nemůžu mít za zlé, říká si Tove. Protože tady nemají vůbec nic.

Je tu jen nezaměstnanost, chudoba, korupce.

Rozbitá země.

Některé děti mají otce, který přišel o život na stavbě, nebo matku, kterou zabila domácí paní v Hongkongu ze vzteku, že jí byl manžel nevěrný.

Rodiče některých prostě zmizeli.

Když je člověk chudý, smrt může přijít jakkoliv.

Tove se snaží myslet na něco jiného.

Na matku. Na Daniela. Minulý týden se spolu viděly přes Skype a zdálo se, že je všechno v pořádku. Matka už přijala, že jsem tady, ani se nezeptala, kdy se vrátím domů.

Kde jsem doma?